

Chotymňáček

Ročník 27

Únor 2019

ZDARMA

**Před 100 lety začal učitel Josef Jireš vyučovat v české škole
- 1. 10. 1919.
30 let od Sametové revoluce.**

Usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce Chotyně konaného dne 22. ledna 2019

Obecní zastupitelstvo po projednání:

1. Bere na vědomí, že zasedání se zúčastnilo 12 členů zastupitelstva.
2. Bere na vědomí rozpočet mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko na rok 2019.
3. Schvaluje všemi hlasy prodeje pozemků:
p.p.č. 774/17, orná půda v k.ú. Chotyně o velikosti 488 m² za celkovou částku 7 320,- Kč
p.p.č. 774/20, orná půda v k.ú. Chotyně o velikosti 634 m² za celkovou částku 9 510,- Kč.
4. Schvalují všemi hlasy úpravu rozpočtového provizoria o částku 84 700,- Kč za ořezání lip na hřbitově a 100 000,- Kč příspěvek na provoz školy.
5. Schvaluje všemi hlasy připojení se obce Chotyně k mezinárodní kampani „Vlajka pro Tibet“.
6. Schvaluje všemi hlasy Dohodu o daru na provoz objektu č.p. 132 Chotyně – sokolovna T. J. Sokol Chotyně, u které se zvyšuje roční dar na 130 000,- Kč. Vše ostatní zůstává stejné.
7. Schvaluje všemi hlasy podíl obce Chotyně ve výši 37 000,- Kč včetně DPH k vypracování studie „Velká opatření na Lužické Nise“. V letech 2017 a 2018 vznikla Studie odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření pro povodí Lužické Nisy. Tato studie je pokračování a dokončení.

Seriál Jak se rodila republika již skončil a my si budeme připomínat naši chotyňskou historii

Chotyně v době první republiky

Po vzniku Masarykovy tzv. první republiky došlo na mnoha místech v oblasti Sudet k národnostním nepokojům. Němečtí občané bojkotovali první poválečné volby v roce 1919 a dožadovali se uznání zvláštní autonomní oblasti zvané **Deutsch-Böhmen**. Jejím centrem mělo být město Liberec. Nelegálně byla ustavena vláda, v jejímž čele stál Rudolf Lodgman von Auen. Byl dokonce učiněn pokus, aby měla tato oblast své vlastní ozbrojené síly. Nepokoje trvaly několik týdnů. Na Liberecko přijel obrněný vlak s československými vojáky, aby zde mohl být zjednan pořádek. „Vláda“ uprchla do Drážďan. Na mnoha místech ČSR si musela armáda vynutit poslušnost odbojných německých obyvatel násilím a při srážkách bylo několik desítek mrtvých. Na mnoha místech znemožňovali němečtí obyvatelé fungování českých menšinových škol. Schovávali klíče od učeben, aby čeští učitelé nemohli vyučovat, všemožně rušili průběh vyučování v českých školách. Chrastavský učitel Halama vyučoval v české třídě ve škole v Nové Vsi, avšak němečtí občané opakovaně znemožňovali výuku českých dětí například tím, že ukrývali klíče od učebny a nechtěli je vydat. Náprava nastala teprve po zásahu policie z Liberce.

Do pohraničních oblastí - Sudety přicházeli v té době čeští příslušníci finanční stráž-že se svými rodinami. Ti dohlíželi na to, aby Češi nebyli ve své vlastní zemi ohrožováni a šikanováni.

V roce 1919 se v nově vzniklé Československé republice konaly první všeobecné volby. Podle zákona měl hlas každého občana stejnou platnost. Nezáleželo tedy na osobním majetku a původu voličů, jak tomu bylo v době Rakousko-Uherska.

Příslušníci české menšiny volili tehdy většinou sociálně demokratickou stranu a někteří radikální dělníci také stranu komunistickou.

Starostou Chotyně byl ve volbách v roce 1919 zvolen Stefan Effenberger, ale v září roku 1922 svou funkci složil kvůli neshodám s komunistickými členy obecního zastupitelstva.

V Liberci, v Chrastavě, v Hrádku nad Nisou i jinde byly zakládány české menšinové školy, které měly často horší a skrovnější zařízení než školy německé.

Protože výuka náboženství byla v té době povinným předmětem, byl do obecní daně zahrnut i poplatek, z něhož obec platila kaplana, který sem na výuku docházel z Hrádku.

Také v Chotyni byla v té době Čechů menšina. Statistiky uvádějí, že zde v roce 1919 žilo 11 procent českých obyvatel, kteří sem většinou přišli z vnitrozemí za prací ještě za rakousko-uherské monarchie. V dubnu 1919 byl vyhlášen zákon o školství, který byl i o zřizování českých škol. Kronika české školy uvádí: „Po vyhlášení zákona ujímají se čeští rodičové přípravných prací, aby svým dětem připravili co nejdříve stánek vlastní - českou školu. Vyvolili ze sebe své zástupce - Alois Sluka, právník v Kettenu č.p. 10, Jaroslav Zeman, krejčí v Kettenu č.p. 171, Jan Hrdlička, obuvník v Kettenu č.p. 171 a Jan Sladký, právník v Dolní Suché č.p. 133. Názvu obce Ketten užívalo se podle názvu německého, jelikož českého názvu dosud zjistiti se nedalo, všeobecně později užíváno názvu

KETEŇ (v Ketni) až do září 1920, kdy z Prahy došel nám název český CHOTYŇ.“

Řízením české školy byl pověřen dvaadvacetiletý učitel Josef Jireš, který přijel do Chotyně 15. 9. 1919. Obecní kronika vypráví o tom, že nového mladého učitele přišli na nádraží uvítat prakticky všichni příslušníci české menšiny. Vyučovat se začalo od 1. října 1919 v jedné třídě s 82 dětmi, i když škola měla být dvoutřídní. Němečtí obyvatelé společně se starostou Š. Effenbergerem nevěřili, že česká škola bude mít delší trvání, proto také chvíli trvalo než nechal uvolnit nejdříve jednu a potom i druhou místnost v č.p. 143, kde byl i obecní úřad. Protože by-ly třídy české školy umístěny v domě č.p. 143, byla obecní kancelář přemístěna do domu č.p. 158.

Kronika české školy uvádí: „Těžké byly začátky. Učiteli svěřeny 82 děti. Měl učit. Nebylo třídy, nebylo pomůcek, nebylo nutného vybavení, nebylo ani pera ani tužky. Pouze 82 dítky. Poněvadž místnosti nebylo, vyučoval pan učitel po způsobu americkém, chodil s dětmi do přírody, ještě štěstí, že bylo počasí příznivé, na sklizené již louky nad Chotyň směrem k Jitřavě nebo Dörfle, podle dětí zvané Dolní Suché, shromáždil, posadil na trávníček kolem sebe své děti a počal s nimi vyprávěti. - Však jaký to div? Velká většina řeči nové - české nerozuměla. Nezbyvalo panu učiteli nic jiného, než rozhovorem učit děti česky. - Takto je to po německu, ale takhle se to řekne po našem, po česku! Vyučování jazyku českému muselo se věnovat téměř půl roku a pak teprve překročeno k částečnému rozšíření učiva. Pan starosta uposlechl výzvy správce školy a do třídnů určenou místnost vyprázdnil. Ano i elektrické vedení nechal odstraniti, které ovšem muselo býti do místnosti navraceno. Světnice byla prázdná - ano v pravém slova smyslu prázdná. Kdo by do ní vstoupil, nepoznal by, že to má být třída k vyučování školních dětí. Učitel vyprosil si tudíž na matiční škole v Liberci propůjčení školních lavic, které již byly co neupotřebitelné vyhozeny

na půdu. Vybráno několik ještě trochu zdravých (21), 2 tabule a 1 počítadlo."

Podobně jako řídící učitel Bohumil Honsa v Chrastavě stal se i chotyňský Josef Jireš neohroženým mluvčím české menšiny. Nacvičoval divadelní hry, které se hrávaly v hostinci u činžáků v Dolní Suché, protože v Chotyni mu nebyl zapůjčován sál s jevištěm. Pořádal s dětmi výlety a každoročně na školních besídkách připomínal svým žákům výročí T. G. Masaryka, Jana Husa a J. Á. Komenského. Byl cvičitelem Sokola a současně i náčelníkem této organizace v Hrádku nad Nisou. Neměli bychom zapomenout, jak místní Němci znepríjemňovali mladému učiteli jeho působení v obci. Muselo dokonce zasáhnout ministerstvo školství.

Učitel Jireš byl požádán Čechy ze Žitavy, aby pro ně zajistil výuku češtiny. V hotelu „U města Prahy“ navštěvovalo výuku přes sedmdesát osob (dětí i dospělých), v nedalekém městečku Ostritz se zúčastňovalo hodin češtiny 32 osob.

V roce 1926 byla v obci zřízena také česká mateřská škola - původně se nazývala opatrovna.

Josef Jireš působil v Chotyni do roku 1936. Potom na vlastní žádost přešel do Liberce, kde ve čtvrti Horní Růžodol byla početně silná a velmi aktivní česká menšina. Po německém obsazení pohraničí se přestěhoval do Turnova. V říjnu 1941 byl mezi 900 funkcionáři Sokola, které zatklo gestapo. Byl deportován do Terezína, později byl převezen do koncentračního tábora v Osvětimi. Tam byl v roce 1942 umučen.

Pokračování příště

Spolek Svaz žen Chotyně

Rok 2018 jsme začaly v březnu již tradičně naším vyhlášeným Maškarním plesem. Téma plesu bylo tentokrát volné a velký počet masek byl důkazem, že fantazie a smysl pro humor příchozích jsou nevyčerpatelné. Byl opět plný sál, všichni se výborně pobavili.

V květnu byla pro naše členky a hosty připravena oslava Dne matek s občerstvením v místním pohostinství U lip.

26. května jsme dětem z Chotyně a okolí udělaly Dětský den. Vykouzily jsme pro ně pohádkový les se šesti stanovišti pohádkových bytostí, kde si děti zasoutěžily a plnily různé úkoly za sladké odměny a různé dárečky. No a na závěr se pro ně na prostranství U lip smažily krokety, opékaly buřtíky a malovaly se jim obličejy. Další povedenou akcí byl Den mužů 2. 6. pořádaný nejen pro muže. Šest družstev po čtyřech členech soutěžilo v námi vymyšlených vtipných disciplínách, při čemž se velmi bavili nejen soutěžící, ale všichni, kdo na tuto akci u sokolovny přišli strávit hezký den. Družstva byla bohatě a chutně odměněna za svoje výkony a pak se do noci pokračovalo při hudbě u stánku s občerstvením v zábavě.

Dne 8. září jsme se společně s místními organizacemi zúčastnily 3. ročníku oslav mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko, který se konal v Chotyni. V našem stánku se prodávaly dobroty vlastní výroby. Kremrole, škvarky, chleba se sádlem a utopenci, po všem se jen zaprášilo. Vedle občerstvení jsme měly i kreativní dílničku pro děti. Na naší výroční schůzi 6. 11. jsme kladně zhodnotily naši práci během roku a poděkovaly jsme hostům za pomoc při akcích. Děkujeme také majitelům restaurace U lip za poskytnutí prostor.

Mikulášskou besídku pro děti 9. 12. jsme měly v sokolovně. Přišlo přes 100 dětí a než dorazil Mikuláš s čerty, zpestřily jsme jim čekání diskotékou, zdobením perníčků, tvořením drobných výrobků s vánoční tematikou a soutěžemi. Děti odešly spokojené s plnými balíčky dobrot neboť všechny byly moc hodné.

V roce 2019 slaví naše organizace Svaz žen Chotyně 70-ti leté výročí založení. Oslava proběhne průběžně během celého roku na všech akcích.

Pro tento rok máme naplánováno:

16.3. Maškarní ples - téma Divoký západ

18.5. Oslava Dne matek

1.6. Den mužů

8.6. Den dětí

Mikulášskou nadílku a výroční schůzi zatím nemáme určenou, bude upřesněno během roku.

Srdečně vás zveme na náš tradiční maškarní ples a další akce.

Moc děkujeme za přízeň našim sponzorům a přátelům.

Za Svaz žen Chotyně, z.s. M. Kavanová

Zhodnocení činnosti Klubu důchodců SPCCH v Chotyni

Náš klub se začal pravidelně scházet v lednu 2018. Scházíme se pravidelně každou středu po cvičení Jógy v 16.45 hodin v pečovatelském domě. Je nás 12 - 15 členek. Za ten rok jsme se zúčastnili mnoha akcí, jak pořádané našimi členkami nebo pořádanými klubem SPCCH v Hrádku nad Nisou.

Navštívili jsme výstavu v Litoměřicích, v Lysé nad Labem s návštěvou skanzenu v Přerově, exkurze cukrovaru v Dobručce. Výlet do Prahy na muzikál s prohlídkou Hradu a Národního divadla. Dále výlet vlakem na hrad Lemberk a okolí. Naše členky se též zúčastnily Spartakiády seniorů v Polsku, kde obsadily 6. místo z 9 družstev. Také nesmím zapomenout na celostátní výstavu senior prací Šikovné ruce, kde jsme společně s členkami z hrádeckého klubu získaly nejvyšší ocenění putovní pohár za naše výrobky.

Každoročně pořádáme Dětský den v dětském domově v Jablonném v Podještědí. Nezapomínáme ani na dění v Chotyni, kde jsme se zúčastnily 3. ročníku oslav mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko, který se konal v Chotyni a každoročních adventních trhů s prezentací našich výrobků.

Též jsme pozvaly p. Brodskou, zástupkyni městské policie Liberec, která měla velice aktuální přednášku na téma Jak se bránit šmejdům a podomním prodejcům, hlavně senioři.

Naše poděkování patří též naší paní starostce J. Mlejnecké, která nám umožnila cvičit a scházet se v pečovatelském domě v Chotyni.

Toto je něco málo z naší bohaté činnosti. Také tímto bych chtěla oslovit a pozvat mezi nás i ostatní seniorky a seniory každou středu v 16.45 hodin do pečovatelského domu.

Jitka Tvrdíková

Poesie a povídky Pana Mirka Černého Cesta polní

Už nevím ani kolikrát jsem tou cestou šel
a vnímal barvu šípků i obilních klasů
co kol dokola zrály.
I hudbu léta slyšel jsem, když cvrčkové tam
hráli
ať ve slunci žáru, i když se sešeří
na housličky něžné, v té doušce mateří.

A polní cestou šel jsem dál,
až u dvou lip kde křížek byl
jsem zůstal stát a klobouk sňal.

Ó díky pane za ten svět,
že jsem a mohu přivonět
ke květům co tu kolem jsou.
A chorál včel tu pojednou,
v korunách stromů náhle ztich,
snad rušit mě, že byl by hřích?

Pak ale zazněl a snad víc
a já chtěl zvolat z plných plic,
to domov můj a předků kraj,
kde voní louky, voní stáj
a mléka pro děti je dost.

A pak jsem sobě pro radost,
větvičku malou utrh s květy
a lipám požehnaným léty
i křížku sbohem dal.

Čas plynul dál a cesta už není,
ba ani křížek co tam stál,

ale já pro své potěšení,
ve snách po ní zas chodím dál,
pro mě je stále i když už není
a šťastný jsem, že jsem ji znal.

V DUCHU DÁVNÝCH TRADIC

Hrady a tvrze se jak známo stavěly nejen k ochraně svých držitelů, ale i lidu obecného, obcí přilehlých, před vojsky cizáckými a lapky všelikými, kteří se v temných lesích podél kupeckých stezek a cest zdržovali a mnohým škodu na majetku i životech činili...

Z těchto důvodů byl také vybudovaný ve 13. století hrad Grabštejn. Abych se upřímně přiznal, příliš jsme v onom krásném věku o dávných dobách nepřemýšleli, ale přesto jsme byli hrdí na to, že jsme první vojáci, kteří do Grabštejna, nově vybudovaného armádního, výcvikového střediska psůvodů a psů rukovali.

Byla neděle, vlahý jarní podvečer. Zadumaně jsme hleděli z oken do probouzející se zeleně zámeckého parku a svorně proklínali hotovost, která nás toho dne postihla. Pak se ozval na starých dřevěných schodech hrozný dupot a do místnosti vpadl celý uřícený náš spolubojovník Rudla, který jediný díky návštěvě své snoubenky unikl hotovosti. Zloději, lupiči blekotal přerývavě a dopadl na nejbližší postel. Když se mu po chvíli podařilo obnovit dechovou funkci, dozvěděli jsme se, co se vlastně stalo.

Tehdejší kázeňský řád A1.1 se s nikým příliš nepáral, nebyly dnešní vymoženosti, natož návštěvní místnosti a tak pokud návštěva nechtěla na svého vojáčka čekat někde v restauraci, musela vyčkávat venku u brány útvaru bez ohledu na počasí. Stejně tak čekala na svého Rudínka dívka z druhého konce Čech a když se jí zdála doba příliš dlouhá, krátila si ji pochůzkou po silnici k Hrádku a zase zpět. A tak se stalo, že u mostu, který řeší přejezd nad nehlubokými roklemi, vystoupil z hustého křoví neznámý muž, vytrhl nebohé dívce kabelku i s celým majetěčkem z ruky a zmizel i se svým lupem v místech, odkud

vyšel. Rázem bylo po nudě. Hurá do kotců pro psy a přes pastviny na místo přepadení, sotva jsme stačili dozorčímu útvaru nahlásit, kam běžíme. Moc se mu naše akce sice nezamlouvala, ale bezpečnost, kterou také mezitím volal, přijede kdoví kdy a psa stejně nemají. Propátrali jsme v rojnici obě rokly, ale po zlosynovi jakoby se zem slehla. V závěru akce jsme ale v bahnitě půdě rokle objevili stopy po jízdě kole, které měl pachatel zřejmě schované a které také vysvětlovalo jeho rychlé zmizení z místa činu. Asi za hodinu přijela bezpečnost a když jsme jim ukázali stopy od kola, ani příliš nenadávali, ostatně v té době byla v podobných případech součinnost armády a bezpečnosti častá.

Ve víru vojenského života upadla celá událost rychle v zapomenutí a oživila až při dalším přepadení. Tentokrát byla obětí zaměstnankyně místního statku, která se vracela večer z kina, ale protože byla nebojácna, přišla nejen o svou kabelku, ale také k notné modřině. Jak vidět, pátrání po jízdě lupiči je zatím bezvýsledné a děvčata nebudou chtít chodit na schůzky, s tím musíme něco udělat. A vlastně od čeho jsme posádka Grabštejna? Když si naši dávní předchůdci dovedli poradit s hrdlořezy, poradíme si snadno s takovým ubožákem, který si troufá jen na ženské. Vymysleli jsme tedy plán. Převlékneme našeho Rudínka za dívku, stejně mu nerostou žádné vousy a tuto návnadu budeme občas v místech přepadení vystavovat. My ovšem včetně vybraného psa budeme z obou roklí zajišťovat jeho bezpečnost a zkusí-li pachatel další přepadení, splete se pořádně. Ruda se pak po několik večerů učil chodit na vysokých podpatkách a po pravdě řečeno v pestrých šatech, s parukou a odborně vycpaný vypadal docela dobře, dnes bychom řekli sexy. Jako zásahový pes byl vybrán dobrman Adar, kterého si jeho majitel Pepča přivezl na vojnu z domova. Měl několik zkoušek z výkonu a při různých ukázkách dělal zadržení pachatele prchajícího na kole, to se hodilo. Byla opět neděle, tento-

kráte letní a bezhotovostní podvečer. Slunce zvolna zapadlo za Popovu skálu, když jsme rychle proběhli zámeckým parkem a stanuli pod mostem první rokle. Bylo nás pět včetně Rudínka a Adar. Po patřičné úpravě jsme našeho manekýna vyslali na silnici a my se rozmístili podél. Leželi jsme nehnutě na svých místech a komáři byly čím dál drzejší, pak jsme uslyšeli Rudlu s někým rozčileně hovořit. Že by se schylovalo k činu? Nikoliv, to jen Rudínek od sebe odháněl láskychtivé vojáky vracející se z vycházky. A zase ticho a zase komáři. To se už nedá vydržet. A pak se ozvalo do večerního ticha písknutí na píšťalku, kterou měl jediný Rudla u sebe pro případ napadení. Hurá, chytil se! První vyrazil ze zálohy Pepa s Adarem. Ádo drž, zavelel a bylo slyšet drápky psa v rychlém startu na asfaltové silnici do místa přepadení. Honem za ním, máme zlosyna, tentokrát neuteče. Hluk boje bylo slyšet nežli jsme doběhli a pak se naskytl naším očím nečekaný obraz. Adar se tahal s Rudínkem o vypůjčenou kabelku, kterou mu Ruda raději jako náhradu za svoji tělesnou schránku rozumně nabídl. Zápas byl rychle díky poslušnosti psa ukončený a Adar se ještě ukázal, když ochoťně dohledal v příkopu jednu ztracenou dámskou botičku. Ale kde je pachatel? Žádný však nebyl. Rudínek totiž již nechtěl dál snášet nálety komárů ani obtěžování rozjařených vojáčků a aby celou akci nějak závažně ukončil, zapískal na píšťalku. Zapomněl však na to, že pokud vyslaný Adar nevidí prchajícího pachatele, vezme zavděk i náhradu v podobě jeho osoby.

A tak jsme toto naše snažení a polapení zlosyna zakončili podle tradic a zvyku dávných posádek hradu Grabštejna v Zámecké restauraci, kde jsme se na účet našeho Rudínka při dobrém moku až do konce doby zvané vycházka hojně veselili.

Hoja hou, hoja hou ...

Věkové složení obce k 31.12.2018

0-5 let	ženy 39	muži 34
6-17	ženy 60	muži 75

18-29	ženy 65	muži 72
30-39	ženy 56	muži 60
40-49	ženy 90	muži 108
50-59	ženy 43	muži 43
60-69	ženy 76	muži 50
70-79	ženy 59	muži 53
80-89	ženy 10	muži 7
90-99	ženy 2	muži 3
Celkem	ženy 500	muži 505

Věkový průměr obyvatel Chotyně je 39,7 let.

Knihovna 2018 – statistika

Registrovaní uživatelé – 41, dospělí 29, děti 12
Výpůjčky – 1 716 knih, 223 beletrie děti, 44 naučná děti, 1 352 beletrie dospělí, 97 naučná dospělí.

Internet – 13 návštěvníků.

Nákup nových knih – 168.

Výměnný fond (knihy půjčené z Krajské vědecké knihovny) – 185, 147 beletrie dospělí, 28 beletrie děti, 10 naučná dospělí.

Návštěva knihovny – 540, 500 dospělí, 27 dětí, 13 internet.

Valentýn 14.2.

(z knihy *Obyčeje a slavnosti v české lidové kultuře*)

Valentýnský svátek se slaví v anglosaských zemích, a také ve Francii a v Belgii, každoročně 14. února jako svátek lásky mezi partnery. Je to den, kdy se posílají dárky, květiny, cukrovinky a pohlednice s tradičním motivem srdce jako milostného symbolu. Do českých zemí přišel tento zvyk po roce 1990 a díky propagaci v médiích a nabídkou dárků v podobě květin, bonbonů a nejrůznějších drobností v obchodech proniká valentýnek k mladým lidem. Lidové tradice spjaté se sv. Valentinem měly na českém a moravském venkově jiný ráz, než současný valentýnek zamilovaných. Sv. Valentini se připisovala ochrana před padoucníci a ve starých lékařských knihách je padoucnice označována jako „nemoc sv. Valentina“. V agrárním prostředí byl považován za ochránce před nemocemi domácího zvířectva. Pro den sv. Valentina platily zákazy určitých činností a jejich nedodržení, z neúcty ke světcům, by vznikly na hospodářství

škody. Den byl považován za nešťastný, neboť by nerostlo a zakrnělo. Narodí-li se tehlátka na den sv. Valentina, požehná je hospodář křížem se slovy „zažehnávám, příčinu k tomu mám“ a třikrát je přetře od hlavy k ocasu a dá mu kousek posoleného chleba. Které zvíře se toho dne odstaví, ať se pojmenuje Valentin. Na Mnichovohradištsku, Hlinecku, Moravskotřebovsku i jinde panovalo mínění, že co se na sv. Valentina zrodí, brzo zhyne. Častou zásadou bylo nenasazovat ten den slepice nebo husy na vejce, protože by se kuřata a housata špatně líhla a brzy by pošla. Sv. Valentina uctívali lidé na moravských Kopanicích jako ochránce hovězího dobytka zdržením se práce. O jeho svátku nesměl nikdo vyjet do lesa, z obavy, že by mu onemocněl dobytek. Jinak zase na Podluží: kdo by chodil v šatech, na nichž se pracovalo na sv. Valentina (tedy předlo, šilo, pletlo), dostal by padoucnici.

Zvláštní modlitba „ke cti a chvále svatému Valentinovi“, patronu města Příbora, byla pro příborské Bratrstvo sv. Valentina vytištěna v roce 1667 v Olomouci. Tisk obsahuje modlitbu k sv. Valentinovi Římskému i modlitbu k sv. Valentinovi z Terni. Valentinská pouť 14.2. má v Příboře dlouholetou tradici, sahající snad až do konce 17. století. Po letech útlumu po 2. světové válce došlo v roce 2003 k jejímu oživení. Místní ráz pouti dodávají tradiční výrobky, jako medové příborské šifle, mandlové kartičky, skořicové kroužky, Valentýnské doutníky, sekyrková polévka.

Pranostika *Na svatého Valentina zamrzne i kolo mlýna* připomíná únorové mrazy v období pozdní zimy.

Jak se slaví Valentýn ve světě

Ve Velké Británii si dvojice dávají dárky a valentýnky. V hrabství Norfolk na východě Anglie navíc mají takovou obdobu našeho Mikuláše jménem Jack Valentine, která nosí dárky dětem.

Maskotem oslav v Německu je prase, které má symbolizovat lásku a touhu. Společně se

čtyřlístkem pro štěstí se objevuje na valentýnských přáních.

V Bulharsku se kromě Valentýna oslavuje den vinařů, takže nezadaní mají také důvod k tomu dát si skleničku vína.

Ve Finsku a Estonsku se 14. února slaví den přátel.

Na Filipínách se konají hromadné svatby. Do stavu manželského tento den obvykle vstoupí stovky párů. Motivuje je i to, že sňatky v tento den finančně podporuje vláda.

V Japonsku je to naopak, než ve většině jiných zemí. Dárky tu totiž svým partnerům dávají ženy. Muži jim to ale oplatí o měsíc později, kdy je v kalendáři takzvaný White Day. Svým drahým polovičkám kupují bílou čokoládu, spodní prádlo stejné barvy, šperky nebo také „maršmelouny“.

Zdravotnická záchranná služba LK – statistika 2018

ZZS LK: Za rok 2018 přes 61 tisíc výjezdů, přes 250 tisíc telefonátů

Zdravotničtí záchranáři Libereckého kraje měli v loňském roce napilno. Počet lidí, kteří potřebovali pomoc zdravotníků, oproti předchozím letům opět narostl. Celkem záchranáři za rok 2018 evidují 61 419 výjezdů. A rušno bylo i v operačním středisku – dispečeri vyřídili přes 250 tisíc hovorů.

Oproti roku 2017 se počet výjezdů zvýšil téměř o čtyři tisíce, počet telefonátů vzrostl ještě více. A protože přibylo zejména nočních, zdravotnický dispečink byl nucen posílit noční směnu. „Bohužel čím dál častěji suplujeme nefunkční systém zdravotní péče, kdy lidé obcházejí svého praktického lékaře nebo se k němu nemohou dostat. K některým samozřejmě vyjíždíme, některým se snažíme pomoci alespoň po telefonu – uklidnit je, poradit, co dělat,“ vysvětluje ředitel ZZS LK Luděk Kramář. V této souvislosti upozorňuje i na to, že zhruba 70 procent z celkového počtu výjezdů je v takzvané naléhavosti tři, což znamená, že nespěchají, neboť pacient není v přímém ohrožení života. Záchranáři ale podle platné legislativy vyjet musí. „Když odhlédneme od faktu, že záchranáři mohou v kritické době chybět jinde, je dobré zmínit, že v průměru nás

každý výjezd stojí necelé 4000 korun. Pokud je používáme na výjezdy, které z medicínského hlediska nejsou nezbytné, samozřejmě nám chybějí jinde,“ říká. A zbytné výjezdy samozřejmě demotivují i samotné záchranáře.

Přibylo ale i výjezdů, které opravdu zachraňují lidské životy. Jen k dopravním nehodám záchranáři vyjžděli 2503 krát, k úrazům 11 729 krát. A výrazně se zvýšil i počet výjezdů k cévním mozkovým příhodám a k akutním infarktům myokardu. U cévních mozkových příhod se oproti předchozímu roku zvýšil o více než 200 (v roce 2017 jich záchranáři řešili 1215, v roce 2018 již 1439), u infarktů byl nárůst ještě větší – z předloňských 915 se jejich počet v roce 2018 vyšplhal na 1281. Vrtulník se záchranáři loni k pacientům vzlétl 555 krát.

Relativně stabilní je počet výjezdů k dětem, respektive k pacientům mladším než 18 let. Loni jich zdravotničtí záchranáři ošetřili 5224, o rok dříve jich bylo 5 197. Celkový skok ve statistice je tedy zejména u lidí starších – loni k jejich ošetření záchranáři vyjeli 56 195 krát (v roce 2017 ZZS LK v této kategorii zaznamenala „pouhých“ 53 553 výjezdů).

Lékaři a záchranáři k pacientům v Libereckém kraji nepřetržitě vyjždějí ze čtrnácti základen, každý den je ve službě celkem 32 výjezdových skupin.

T. J. Sokol Chotyně zve děti a rodiče na

Dětský maškarní bál

**V sobotu 16. 2. 2019 od 15 hodin
v sokolovně v Chotyni.**

T. J. Sokol Chotyně vás zve na

Květinový ples

**Který se koná v sobotu 16. 2. 2019
od 20 hodin v chotyňské
sokolovně.**

Program:

Kapela JEDEME DÁL

Předtančení

Bohatá tombola

Vstupné 130,- Kč

**Vstupenky na ples můžete předem
zakoupit na Obecním úřadu v Chotyni
nebo v Bráně Trojzemí v Hrádku nad
Nisou**

**Divadelní sdružení POHODA při
Country klubu Ranch Hrádek n. N.**

Uvádí komedii Ivana Vyskočila

HAPRDÁNS

ANEŽ

Hamlet Princ DÁNSKÝ

**Divadelní zkratka, kde tragédie
přijde zkrátka**

**Hrají: Helena Svobodová, Jan Sladký,
Antonín Raban**

**Představení se koná v pátek 22. února
2019 od 19 hodin v Domě
s pečovatelskou službou.**

**Dobré víno bude možno zakoupit na
místě.**

Shakespearův Hamlet je největší a nejznámější tragédie, jaká kdy byla napsána. Co když to ale není úplně pravda?. Co se staven, když se na Hamleta podíváme optikou současnosti? Pojd'te i vy s námi najít ta správná vodítka a zjistit, jak to opravdu s tím Hamletem, Ofélií, Poloniem, Gertrudou a Claudiem vlastně bylo.

**V úterý 19. 2. od 18.30 hodin se koná
v Domě s pečovatelskou službou**

VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Program:

- 1. Rozpočet obce Chotyně na rok 2019**
- 2. Rozpočet ZŠ a MŠ Chotyně, příspěvkové organizace na rok 2019**
- 3. Druhá změna územního plánu obce Chotyně – zahájení**
- 4. Různé**

Vydává Obecní úřad Chotyně, registrační číslo
MK ČR U 11 793.